

Una proposta socialista per a un nou temps

La crisi econòmica i financera iniciada a Estats Units l'any 2007, s'ha convertit de fet en la primera crisi del capitalisme global. En el context europeu, després de dècades de creixement i expansió, la crisi es manifesta en forma d'ajust dels dèficits pressupostaris dels estats integrants, de manera que les polítiques neoliberals imperants han imposat uns ajustaments que posen en risc les mateixes bases de l'estat del benestar. Aquesta crisi econòmica es també una crisi mediambiental, en la que prenem consciència de la finitud dels recursos energètics i naturals, i de la necessitat d'evolucionar cap a models productius més sostenibles des del punt de vista social i ambiental.

En termes generals, el conjunt de la societat té la sensació de que el poder del diner i dels mercats, els seus interessos concrets cobejats per les ideologies neoliberals, s'han imposat àmpliament sobre els interessos generals. Hem pogut comprovar com ha acabat imposant-se un model de capitalisme especulatiu, basat en l'opacitat de les transaccions financeres internacionals, que ha perjudicat notablement els sectors productius i, de retruc, el món laboral. Avui es corre el risc de veure desmuntat tot el sistema de protecció social i de regulació del treball guanyat en les darreres dècades, davant de l'embranchida d'uns mercats descontrolats. Ara sabem que la dinàmica pròpia dels mercats no és suficient per garantir un creixement sòlid i sostenible, i alhora garantir un bon nivell d'igualtat i cohesió socials. La intervenció del sector públic segueix essent fonamental, però serà necessari revisar el seu funcionament, l'abast de les seves polítiques i fixar les prioritats a partir de l'anàlisi de les noves realitats que sorgeixen de la globalització.

En aquesta conjuntura marcada per la crisi econòmica i social, en la que els mercats s'han sabut imposar sobre els interessos generals, els defensors de l'antipolítica han sabut trobar un terreny abonat. És cert que aquests intents de deslegitimar la política responen a interessos polítics concrets i es presenten amb un gran suport mediàtic i de determinats mitjans, però no podem defugir de fer la part d'autocrítica que ens correspon. La gent se sent allunyada de la política perquè la política no ha sabut protegir els seus interessos generals. Una certa sensació de desprotecció, d'incertesa en el present i d'inseguretat davant el futur recorre avui Europa. No tenim clar com fer sorgir un nou model econòmic, més productiu i més competitiu, sense que vagi en detriment dels drets socials i del benestar de la majoria. Aquest és, en certa manera, el gran problema de la política, que crea desafecció i obre les portes a aventures populistes i xenòfobes.

En aquest context, l'esquerra en general ha vist afeblir la seva situació per la incapacitat de donar respostes efectives a la crisi i a la complexitat d'un món canviant. La socialdemocràcia, que durant dècades ha estat el motor de l'estat social a Europa, observa avui amb perplexitat com s'imposen als estats europeus partits i organitzacions polítiques de tendència neoliberal. Una opinió pública conservadora i atemorida ha permès aquest canvi i el nostre gran repte, el del centreesquerra i les esquerres en general, és com construir noves aliances que, a partir de les noves realitats socials, ofereixin alternatives vàlides al conjunt de la societat.

El PSC viu la crisi del seu projecte polític dins el marc de crisi general de l'esquerra europea, però seria un error no anar més enllà en la nostra anàlisi, si no hi trobem també factors interns i propis, que només s'expliquen des de la perspectiva dels nostres debats interns, dels nostres posicionaments ideològics i de la pràctica política concreta dels darrers anys. És evident que cal revitalitzar el partit, revisar els nostres valors, renovar el nostre compromís amb la societat i definir els grans reptes del futur. Hem de saber concretar els grans reptes i els grans objectius des de la perspectiva de reconstruir un partit que sigui útil a la societat concreta a la que pertanyem, fidel a l'esperit fundacional d'esdevenir un instrument polític que, des de posicions ideològiques progressistes, sigui capaç de recuperar la confiança majoritària de la ciutadania.

El PSC ha d' estar preparat per fer front a un repte important en els propers anys, el debat polític i ideològic que es donarà a Catalunya entre dos grans corrents de pensament. D' una banda el nacionalisme conservador, basat en qüestions identitàries i en l' aplicació de polítiques neoliberals, amb temptacions puntuals d' assumir posicions sobiranistes, i d' altra banda el catalanisme federalista, hereu del moviment obrer i de les diferents formulacions històriques de l' esquerra catalana. De l' èxit que puguem obtenir en aquest debat ideològic, dependrà també en gran part l' èxit que podrà obtenir la nostra formació en el terreny de la confrontació política i electoral.

Reivindicar el present

Ens agradi més o menys, el temps d' avui és el temps concret que ens ha tocat viure i l' espai natural on haurem d' acceptar els nous desafiaments. Hem de reivindicar el nostre present com l' herència natural de l' acció política exercida en el passat, sense defugir de la trajectòria que hem recorregut, amb els seus encerts i els seus errors, i de tot el que som i hem fet en els darrers anys. Per tant, acceptar sense complexos el present, també vol dir assumir la complexitat d' una societat nova que va sorgint dels darrers canvis globals i de la irrupció del coneixement i del talent. Una societat també desigual i injusta, que necessita de polítiques ajustades als nostres valors de justícia, igualtat i solidaritat.

Això vol dir que a partir de l' experiència política acumulada i del sorgiment de noves realitats, serà necessari revisar algunes de les polítiques realitzades, assumint que els nous temps requereixen altres mètodes i models de funcionament en la presa de decisions. Aquesta renovació, però, no ha de significar una fugida endavant, una aventura cap a objectius poc definits que ens poden fer caure en el desànim o la frustració. Hem de saber calibrar molt bé quines han de ser les nostres prioritats i saber caminar en l' estret marge que separa les polítiques reals de les polítiques fictícies.

El fet important que marca la nostra realitat, és el sorgiment de nous actors que fan molt més diversa, variada i complexa la societat actual. L' esquerra intenta respondre a la crisi econòmica provocada per les polítiques del neoliberalisme, amb polítiques concretes que aturin els processos de desarrelament i exclusió social. En un context marcat per la pèrdua del sentit de la política i de la seva capacitat d' esdevenir un refugi i una seguretat per a la gent, que es troba a mercè de l' especulació dels mercats financers, hauríem de convenir que no hi ha prou amb aquestes actuacions a la defensiva, que volen protegir el flanc vulnerable de la nostra societat, però que no ofereixen un horitzó millor. Aquesta incapacitat de l' esquerra, també del nostre partit, per oferir solucions vàlides a problemes ben reals, ajuda a desenvolupar un corrent subterrani que cova una crisi social que comença a ser força perceptible. Noves polítiques per un nou temps, amb tot el que això implica de revisió dels vells paradigmes, dels nostres valors i dels nostres compromisos i aliances socials, hauria de ser la consigna que impregnés el nostre Congrés.

Continua el seu camí vital la generació que va veure el declivi del franquisme i el període de la transició. Les seves referències polítiques generalment continuen intactes i els seus components encara tenen prou capacitat per reconèixer el guany col·lectiu que ha suposat aquest darrer període democràtic. Actualment es tracta d' una generació políticament desencantada, que veu amb desconfiança el perill que corre el nostre benestar col·lectiu i que no ha entès moltes de les mesures de resposta a la crisi que s' han donat des de instàncies de govern progressistes.

També es constata que ha arribat a la majoria d' edat, i per tant a la plenitud del seu exercici polític, una nova generació que no ha viscut la transició i que ha crescut en aquest darrer període de creixement i progrés econòmic espectacular. Ha viscut en una

etapa en que les fronteres entre classes socials i plantejaments ideològics han tendit a difuminar-se, sense un referent polític clar, moltes vegades desenvolupant respostes als fets socials construïdes a partir d' aspectes conjunturals i emocionals, i amb una conducta exigent o autosuficient envers els serveis públics, que no es compensa d' altra banda amb una actitud compromesa, solidària i de reconeixement de l' esforç que ha comportat arribar on avui ens trobem. Aquesta generació de poca visió històrica del progrés social i plena d' incerteses, és un espai temptador per sembrar la llavor d' experiències populistes i/o totalitàries, que generen més desconcert social.

L' existència d' aquests dos grans blocs generacionals i el seu comportament explica, encara que ho observem amb certa perplexitat, que la darrera dècada de progrés econòmic general ha produït i ha generalitzat conductes socials poc compromeses. Ha crescut l' individualisme, la insolidaritat i l' egoisme i, en conseqüència, ha disminuït la nostra musculatura social. Tot plegat ha fet sorgir un sentiment d' angoixa social, desenvolupat per persones, famílies i col·lectius amb pocs recursos econòmics i que corren risc d' exclusió, enfront d' un altre de irritabilitat social, format per persones amb nivell econòmic i cultural però que creuen veure en perill la seva situació social.

Per tant hem de reivindicar el nostre present, però també hem de reconèixer que aquest present és en bona part una societat en risc de fragmentació i bloquejada en la seva recerca racional per trobar solucions i amb seriosos riscos de dispersió social. Ens veiem abocats a gestionar la immediatesa, i es en aquesta societat desafinada, on es troba l' espai en el què hem d' aportar el millor de nosaltres mateixos i millorar la nostra presència i el nostre compromís. És evident que una gran part de la responsabilitat de trobar respostes adequades a aquesta situació recau en els partits polítics -reconèixer això ja és un bon punt de partida- però tampoc hem d' oblidar el paper de certs mitjans de comunicació i la influència política, ideològica i cultural que exerceixen sobre la ciutadania. Hem de trobar mecanismes per limitar els efectes negatius d' aquestes plataformes mediàtiques que modifiquen la realitat i la manipulen d' una forma perversa, que segresten l' autonomia de la política i promouen i intenten universalitzar comportaments i actituds polítiques en realitat minoritàries. Aquests mitjans no tenen present el seu compromís ètic amb la societat ni que els seus resultats com empreses, no s' han de mesurar únicament pel seu èxit en els mercats. Com a productors de continguts i d' opinió, han d' incidir en l' àmbit dels valors i en la defensa d' una informació veraç allunyada dels intents de manipulació.

De manera que la política, al menys la nostra manera de fer política, no pot ser circumstancial ni que quan en parlem no mirem al rostre dels ciutadans sinó al dels altres polítics. Hem de retornar als nostres orígens, a les idees inspiradores del nostre projecte, a les idees clares que poden ser entenedores pels ciutadans i ciutadanes, a l' exemplaritat pública de tots els integrants del nostre partit. Hem de reivindicar la nostra trajectòria i alhora posar en valor el present, modernitzat el nostre ideari amb coherència i revisar sense por algunes de les polítiques realitzades. El nou temps ens plantegen nous reptes i, per tant, hem de trobar noves solucions. Hem d' obrir el camí a noves aliances i creure que l' exercici de la política implica creure en la seva ànima, les idees, i que les podem vincular a un nou projecte de radicalitat democràtica i social que desenvolupi el rostre humà de la política i la seva funció social. Es tracta d' adquirir un nou compromís amb la societat, des de la nostra perspectiva progressista, i definir una nova agenda comuna que sigui capaç d' atreure nous aliats.

Nous temps, una nova radicalitat democràtica i social

Un nou marc de relacions socials s' ha obert a Catalunya en els darrers anys, que ens empeny a obrir un nou projecte polític a partir de la cerca de noves afinitats i de noves aliances visibles amb el conjunt de la societat. Haurem de saber adequar el nostre pacte

social a la realitat que ens toca viure i que volem transformar, tot produint noves sinèrgies polítiques i noves aspiracions comunitàries de major compromís social. Caldrà definir propostes de transició, en aquelles polítiques que es poden transformar i adequar a les noves problemàtiques, però també s'hauran de definir propostes clares de ruptura amb tot allò que exigeix un enfocament nou i transformador. Parlem d'un nou projecte basat en una nova radicalitat transformadora, que ens permeti definir una nova utilitat de la política, per poder defensar des de la política els que no tenen poder.

Definir un nou projecte polític basat en aquesta nova radicalitat social, que no vol dir la pèrdua de la centralitat, és un camí complex en un temps d'incertesa i desorientació. El PSC no es pot permetre exercir d'espectador d'aquest procés ni instal·lar-se còmodament en una posició de criticisme pessimista. La dreta política i ideològica s'ha apropiat de valors que fins ara creiem innocentment que eren monopoli de l'esquerra. I no s'aturarà aquí, la seva ofensiva ideològica ha penetrat profundament en el conjunt de la societat, fins al punt que molts dels nostres mateixos plantejaments i propostes polítiques també s'hi han vist fortament influïts. Hem de reconèixer que no tenim resposta a tots els interrogants i que tampoc som els únics actors en el complex escenari polític que ens ha tocat viure.

Per tant, hem d'assumir que avui existeixen valors i programes d'actuació política que no se circumscriuen a cap ideologia, que es mouen en un espai neutral, ambivalent i difícil de classificar des de les nostres categories ideològiques clàssiques. En aquest nou espai, lloc natural de les noves generacions formades en els darrers anys de progrés material, una part de la ciutadania analitza i valora l'acció política des d'una perspectiva funcional i d'utilitat, lluny del principi ideològic. De manera que les nostres propostes hauran de tenir més versatilitat, més capacitat de donar resposta a demandes socials diferents de les que hem rebut tradicionalment, fins i tot superant els nostres propis límits i les nostres tradicions. Es tracta de definir polítiques que donin resposta a les demandes sorgides de les classes mitjanes extenses que formen part d'aquesta nova generació, que s'han format com a conseqüència de les polítiques de redistribució de la riquesa que nosaltres hem impulsat, i que ara corren el risc de sentir-se abandonades i en terra de ningú. No podem deixar aquesta part de la nostra societat a l'atzar dels mercats financers o de les polítiques exclusives de les ideologies neoliberals, el seu esforç fiscal s'ha de veure recompensat en forma de serveis i prestacions, però també la hem d'acostar a postures de compromís i de cooperació amb la resta de la societat.

L'aparició d'aquesta nova força social, tanmateix, conviu també amb una altra més emergent, que està formada per ciutadans i col·lectius minimitzats per la crisi i que viuen directament els seus efectes. Són persones desplaçades del seu territori o d'altres situades en risc de caure en la pobresa i l'exclusió social, degut a la seva baixa formació o a la seva incapacitat funcional d'aprofitar les oportunitats. Tot plegat conforma un escenari en el que es mou un risc evident de fractura social, entre aquells ciutadans que es veuen directament afectats per la crisi i els qui creuen que també si poden sentir perjudicats.

És per això que és necessari desplegar noves polítiques que facilitin actuar sobre aquest nou espai social en el que conflueixen noves demandes, però del que també sorgiran noves oportunitats. La combinació dels recursos públics amb la iniciativa privada serà un factor important per atendre les noves necessitats, però també hem de saber construir una nova categoria ideològica que protegeixi i incorpori els nous valors emergents.

- Impulsar polítiques i iniciatives legislatives que promoguin el consum responsable dels recursos materials i dels recursos energètics, també del nostre temps.
- Protegir l'ecosistema familiar com un espai central en el desenvolupament de les persones i reconèixer el seu paper bàsic en la generació i transmissió de valors comunitaris i comportaments cívics. Reconèixer les noves modalitats familiars i les seves necessitats específiques i impulsar mesures concretes com la dació del bé

hipotecat com a forma d' amortitzar la hipoteca. Estendre propostes concretes que impulsin el pacte intergeneracional i el pacte de coresponsabilitat entre gèneres.

- Exercir sense complexos i aprofundir en el concepte d' autoritat democràtica per tal de preservar la seguretat de les persones i dels béns. També per protegir l' espai públic com un lloc de trobada, de participació i cooperació.
- La immigració ha de recórrer, sense renunciar al dret a la diferència, un camí de plena integració que els permeti assolir un estadi d' igualtat i el ple exercici dels drets i dels deures. En aquest terreny és on la nostra credibilitat està més en dubte. Hem de mostrar tota la fermesa en defensar el nostre model de convivència, fomentant la integració, defensant l' espai públic i actuant sense complexos per evitar la degradació social i eradicar la llavor de la xenofòbia i el populisme.
- La defensa del federalisme, com a camí conciliador i integrador del nostre encaix a Espanya, ens porta a reconèixer i aprofundir en el coneixement d' unes noves generacions sorgides en un marc social diferent al del passat, que se senten emocionalment menys identificades amb Espanya. Mostren poc grau d' identificació amb les formulacions polítiques del sobiranisme identitari, però no per això són menys partidaris d' incrementar i millorar el sistema de finançament de Catalunya i de reduir progressivament el seu dèficit fiscal. La nostra acció política ens ha de portar a reconstruir el nostre propi espai social, allunyat igualment dels nacionalismes espanyol i català, que mostren una tendència creixent a desenvolupar un model econòmic i social inspirat en el paper creixent dels mercats. La nova identitat, una raó més del fet diferencial, es construeix cada cop més sobre raons econòmiques que no sobre qüestions socials o culturals. Hem de defensar un model econòmic i social just per la conjunt dels pobles d' Espanya, però a la vegada no podem renunciar en aprofundir el nostre autogovern, en millorar el nostre finançament i en la reducció del dèficit fiscal. Cal impulsar una acció política inspirada en la no ruptura i en la construcció d' un nou pacte territorial de distribució de la riquesa. Per això serà necessari assumir una posició política menys acomplexada per les nostres conviccions federals, treballada a partir de les complicitats existents i de les implicacions cíviques, i explicar clarament com es distribueixen els recursos i a quines finalitats es destinen.

Un nou compromís cívic, un nou pacte social

En l' actual context de crisi del capitalisme i de crisi del conjunt dels nostres valors fonamentals, hem de saber fer front a la resignació, oposar-nos als valors individualistes que promouen la fractura social i resistir-nos a la condició de simples espectadors del canvi social. Hem d' impedir la paràlisi del nostre espai polític i ser capaços de formular des de l' espai polític de l' esquerra catalana, propostes que tinguin en compte els nostres valors tradicionals, però també d' altres sorgits de les noves formes de vida, únic camí per incorporar nous ciutadans i ciutadanes i nous col·lectius al nostre projecte polític.

És necessari definir un nou pacte social, basat en un compromís cívic que pugui ser àmpliament compartit per la societat catalana, per lluitar contra la crisi i crear llocs de treball, per avançar vers un model productiu sostenible ambiental i socialment, dotat de capacitat d' atraure i generar coneixement i innovació; per preservar l' espai públic com a lloc de convivència i cooperació, per trencar els murs institucionals i les fronteres polítiques, per impulsar iniciatives socials que acabin amb la pobresa i previnguin la marginació, i al mateix temps projectes comunitaris que atenguin les classes mitjanes extenses; per protegir els drets i reforçar els deures de la ciutadania, per incorporar nous

valors relacionats amb l' esforç, amb la cultura del treball, amb la superació personal, amb actituds comunitàries positives i amb comportaments cívics solidaris i respectuosos; per millorar i augmentar el nostre autogovern, per renovar el nostre compromís amb el projecte federal per Espanya i per preservar la unitat civil i la cohesió social del nostre poble.

Aquest pacte s' ha de basar en propostes concretes d' actuació i oferir solucions als reptes del futur, però per damunt de tot ha d' esdevenir un factor mobilitzador de totes les persones i col·lectius que s' oposen a un futur monopolitzat per les ideologies neoliberals i cerquen un nou horitzó de progrés. Ha de ser creïble pel conjunt de la societat i ha d' oferir espais concrets de progrés i benestar.

1.- Impulsar la creació d' un nou model econòmic i d' un nou teixit productiu basat en el talent i la innovació, que ajudi els emprenedors i la petita i mitjana empresa, tant pròpia de Catalunya, a partir dels nous conceptes de sostenibilitat ambiental i social. S' haurà d' ajudar els sectors productius que creen riquesa i ocupació, davant del sectors especulatiu relacionats amb les finances i els mercats financers, així com crear mecanismes que els controlin. Haurem d' anar assumint que uns índexs de creixement com els dels darrers anys mai més seran possibles, degut a la limitació dels recursos energètics i materials. Caldrà establir polítiques selectives de creixement davant de polítiques d' austeritat pressupostària i impulsar inversions productives del sector públic. Atendre les mutacions que es realitzen al món del treball i evitar el retrocés dels drets dels treballadors, en aquest context de gran competitivitat de l' economia i de reducció de costos de producció. Modificar el sistema fiscal perquè sigui més progressiu d' acord amb els nivells de riquesa i incorporar nous conceptes com la fiscalitat ecològica i ambiental.

2.- Consolidar un model educatiu públic que es basi en la formació permanent de les persones, que les ajudi en l' aprenentatge d' un conjunt d' habilitats i coneixements que els servirà per accedir al mercat laboral, però també per assumir un conjunt de valors necessaris per al seu desenvolupament personal. Es pot resumir en aquell lema que diu: formem persones amb amplis coneixements i habilitats consolidades per participar plenament dels nous circuits productius, i formem ciutadans conscients dels seus drets i els seus deures amb la comunitat. Cal adaptar el sistema educatiu a les noves necessitats del mercat laboral, tot assegurant la transmissió de coneixement entre l' educació, la formació professional, la universitat, els centres de recerca i investigació i l' economia productiva. S' han de desenvolupar línies de treball que lluitin contra el fracàs escolar i que promoguin una xarxa d' ajuts públics que assegurin l' accés universal a l' educació, a la universitat i al centres de recerca.

3.- Defensa a ultrança de l' Estat del Benestar entès com el conjunt de prestacions i serveis públics que garanteixen la cohesió i la qualitat de vida de les persones. La creixent debilitat de l' Estat del Benestar en els darrers anys es deu principalment a dos factors: a l' hegemonia del pensament neoliberal que ha debilitat principalment el sector públic i la seva capacitat d' intervenció, i al marc de recessió econòmica que ha fet disminuir la recaptació i la capacitat pressupostària dels estats. El sistema actual es basa fonamentalment en la inversió pública, és per tant un model molt lligat a la capacitat inversora de les hisendes públiques, de manera que l' Estat del Benestar es troba íntimament lligat a la competitivitat de l' economia. Caldrà revisar el nivell i forma de les prestacions i el seu finançament, però s' ha de tenir clar que aquesta qüestió no és una discussió tècnica que s' ha de discutir únicament en el terreny de l' economia. L' Estat del Benestar és per damunt de tot una categoria ideològica que es discuteix bàsicament en el terreny dels nostres valors. Requereix d' un posicionament ideològic clar que sorgeix del més profund de les nostres conviccions, el valor de la igualtat i la solidaritat, i que constitueix una part essencial dels nostres posicionaments polítics i ideològics. S' haurà d' adaptar per poder atendre els nous col·lectius i les noves demandes socials.

4.- Assegurar la cohesió social de la societat mitjançant el desplegament de polítiques socials i comunitàries que previnguin les persones i els col·lectius situats en risc d'exclusió o marginació. La lluita contra la pobresa ha d'estar en el centre mateix de la nostra acció transformadora. La societat catalana, si vol ser moderna, no pot permetre que augmenti el nombre de persones instal·lades en la pobresa o bé propenses a sumar-s'hi. La vulnerabilitat social, degut a una pluralitat de causes i situacions, és avui un problema enquistat a la societat catalana i la seva eradicació ha de constituir en els propers anys una de les nostres grans preocupacions.

5.- Proposar reformes constitucionals i legislatives que permetin millorar la participació política de la ciutadania i aprofundir en els sistemes de representació. La millora de la nostra qualitat democràtica és avui un repte ineludible que no admet més dilació. Per això és imprescindible refer els llaços entre política i ciutadania i la consolidació d'una nova ètica política basada en la transparència, la proximitat i l'estricta compliment de les regles del joc democràtic. Els socialistes lliurarem un gran combat per la regeneració de la política a Catalunya i treballarem per impulsar formes de govern més cooperatives, més participatives i més inclusives, en les que la ciutadania ha de participar en la presa de decisions i assumeixi nous rols basats en el seu apoderament. Un pas important ha de ser l'elecció dels nostres candidats a alts càrrecs públics (president del govern central, presidents autonòmics i alcaldes), mitjançant el sistema d'eleccions primàries, obert a la participació de la ciutadania.

En la construcció d'aquest pacte social, que ha de permetre la creació d'un gran acord de progrés a Catalunya, la centralitat del nostre discurs constitueix una condició indispensable. Ara no ens convé abocar-nos a aventures incertes ni sumar-nos a projectes poc clars i poc definits. Ara ens convé sumar les energies col·lectives del nostre país a propostes clares i entenedores, que puguin ser assumides per la majoria i que ens permetin relacionar-nos de totes les maneres possibles amb la societat. Hem de combatre als que gestionen la realitat sense valors des de la força dels nostres valors àmpliament compartits, per poder fixar les nostres prioritats i poder desenvolupar polítiques d'acord i consens social per poder lluitar contra la crisi i els seus efectes negatius.

Un Partit representatiu de la societat

Som **municipalistes** perquè la veu del territori s'expressa preferentment des dels nostres pobles, viles i ciutats, i és allà on s'ha de donar la primera resposta a les diverses problemàtiques i desenvolupar les nostres polítiques transformadores. Convindrem en valorar molt positivament l'acció política i de transformació del territori que han realitzat els nostres alcaldes, regidors, consellers comarcals i diputats provincials en l'actual període democràtic. Transformacions, però, que no són únicament patrimoni de la nostra organització política, sinó que sovint hem sabut compartir amb altres forces polítiques de progrés. Ara, fenòmens com la globalització, el desenvolupament de les noves tecnologies o la crisi econòmica i de valors que pateix el nostre país, han modificat el paradigma en que fins ara s'ha desenvolupat la nostra tasca en els ajuntaments. Ja no es tracta únicament de desenvolupar polítiques sectorials que donin solució als problemes reals dels municipis, això també ho fan la resta d'organitzacions polítiques, sinó també d'incidir en la mentalitat i la consciència de la gent per fer front a l'expansió de les ideologies neoliberals i conservadores que promouen comportaments basats en la insolidaritat i l'individualisme. L'objectiu es recuperar l'espai de poder municipal que ha retrocedit en les darreres convocatòries electorals i reconstruir nous espais de progrés als nostres municipis.

Som **catalanistes** perquè volem la llibertat i l'autogovern de Catalunya, però per construir una societat basada en els valors de la solidaritat, la justícia social i la cooperació, que sigui integradora de tots els ciutadans i ciutadanes sigui quina sigui la seva llengua, la seva procedència o el seu estatus econòmic i social. La millora de l'autogovern, la cohesió social i la unitat cívica del poble català són tres qüestions

inseparables del nostre projecte catalanista, igual que ho és la defensa de la llengua i la cultura catalanes que constitueixen dos ingredients fonamentals de la nostra cohesió social. També som federalistes, ja que creiem en un projecte de cooperació i solidaritat amb la resta de pobles d' Espanya i en la necessitat d' avançar cap un estat plurinacional, pluricultural i plurilingüístic. En aquests moments de ressorgiment de la versió més extrema del nacionalisme espanyol, en que es posarà en qüestió fins i tot l' estat autonòmic i la descentralització de l' Estat, caldrà fixar posicions polítiques clares juntament amb el socialisme de la resta d' Espanya, per tal de no retrocedir en el nostre autogovern. El nostre catalanisme s' ha d' entendre com una consciència nacional cívica, com un factor d' integració social i com una oportunitat d' entesa i col·laboració fraternal amb Espanya.

Som **europèistes** perquè creiem que el nostre projecte polític per a Catalunya no té sentit sinó s' incorpora plenament a un projecte superior com és l' europeu. Nosaltres som partidaris de la unitat europea, volem participar de la seva evolució a partir de la nostra participació en el moviment socialista europeu, partint d' una visió social d' Europa que tingui com a objectiu la preservació dels drets socials i laborals, la protecció dels drets i deures de ciutadania, i la consolidació d' un model productiu sostenible creador de riquesa i llocs de treball. Volem una Europa que evolucioni vers una unitat política i de govern efectiva, que desenvolupi polítiques fiscals comunes sobre les que es pugui sustentar un model de creixement del teixit productiu sense caure en l' atzar i l' especulació dels mercats financers. L' Europa dels drets socials enfront de l' Europa sotmesa a la tirania de l' especulació, aquest és el dilema en que ens trobem actualment. Per això hem de solucionar l' encaix d' una vella nació com la nostra dins d' una instància superior com l' europea, en un moment que la cessió de sobirania o la sobirania compartida comença a esdevenir una realitat present arreu. Catalunya ha d' estar al capdavant de les regions europees més avançades, participant plenament del seu dinamisme econòmic i aprofitant les oportunitats que es generin. Aquesta regió més de 20 milions d' habitants, que s' estén de Marsella al País Valencià, és el nostre espai natural de pertinença i la porta d' entrada que ens ha de col·locar plenament en l' escenari europeu.

Som **internacionalistes** perquè el nostre projecte de pau, de solidaritat, d' igualtat i cooperació no coneix fronteres ni límits territorials. Com bé diu la Ponència Marc del nostre congrés, el món encara necessita d' una utopia universal que planti cara a "la cobdícia desenfrenada que caracteritza del pensament únic del segle XXI". La globalització, la revolució experimentada en els mitjans de transport de persones i de mercaderies, i la difusió de les TIC i de les xarxes socials que es mouen a nivell mundial, ens han ajudat a prendre consciència de que vivim en un planeta on cada cop s' escurcen més les distàncies físiques i mentals. El nostre compromís, el dels socialistes catalans, espanyols i europeus, ha d' anar en la direcció d' oferir propostes que redueixin les diferències econòmiques i socials entre les diferents regions del món. És cert que els països emergents han obert perspectives de progrés econòmic en els seus respectius estats, però també és una realitat que aquest creixement econòmic no sempre es tradueix en un progrés social que disminueixi les enormes diferències. Una part important del planeta encara viu sotmesa a la pobresa, a la fam, a la guerra, a la incultura, a la corrupció i a la tirania política. No podem quedar paralitzats i insensibles davant d' aquestes realitats. Avui, els estats i els governs disposen de mecanismes útils que poden ajudar a superar aquests problemes. Iniciatives com la condonació del deute, la revisió dels tractats de comerç, el control de les transaccions financeres especulatives, la transmissió efectiva de coneixement i tecnologies avançades o la inversió econòmica per ajudar a crear teixit productiu i xarxes de suport social, poden ser mecanismes efectius per fer front a aquesta situació. La renovació del nostre compromís internacionalista passa avui per implantar aquest conjunt de mesures en les instàncies polítiques on tinguem influència i, sobretot, per avançar cap un nou ordre mundial més just i solidari.

Un Partit obert a la societat

Vivim en un nou temps i en un nou marc de relacions socials que exigeix, per part del nostre partit, un gran esforç per tornar a connectar amb la societat. Noves formes de relació amb els actors socials se'ns presenten ara com a indispensables, a partir de l'aprofitament que ens ofereixen les noves tecnologies i les xarxes socials, però també a partir de la voluntat inequívoca de que nosaltres podem liderar l'espai polític de progrés, però assumint que no en som els únics protagonistes. Si no som capaços d'aglutinar en el mateix espai polític, exercint un lideratge horitzontal i cooperatiu, totes les persones, col·lectius, associacions socials, sindicats, organitzacions professionals i un infinit de grups i entitats presents a la societat susceptibles de sumar-s'hi, les nostres perspectives de liderar un projecte col·lectiu de progrés a Catalunya no podrà aspirar mai a guanyar la majoria. Per tant, tampoc seran bones les nostres perspectives electorals.

El repte se'ns presenta a partir d'un doble objectiu: recuperar la confiança d'aquelles persones i col·lectius que per diverses raons ens han tret la confiança, i sumar la voluntat dels nous grups socials provinents d'una societat més diversa i més atomitzada, que desenvolupen noves formes de relació i comunicació, incorporen nous valors i mostren un escàs bagatge ideològic. En certa manera, el partit està abocat en aquesta nova etapa que comença, a teixir una àmplia xarxa de contactes i complicitats que abasti la major part possible de la societat catalana. Caldrà, doncs, afinar més els missatges, fer-los més perceptibles a la gent, diversificar-los i adaptar-los a les necessitats dels nous receptors i no refugiar-se en les velles consignes de partit. Hem de comunicar valors universals, clar que si, però també haurem d'elaborar reflexions més àmplies que ens ajudin a penetrar en nous auditoris que es puguin sumar al nostre projecte polític. En aquet sentit, millorar els continguts, les formes i els canals de comunicació se'ns presenta com una feina imprescindible i important.

El problema de la nostra relació amb la societat no passa únicament pel nostre model i la nostra cultura organitzativa, però és evident que també es tracta d'una estructura millorable. En un món en que les organitzacions i organismes estan canviant profundament la seva organització interna, evolucionant cap a estructures de decisió més flexibles, menys jeràrquiques i més horitzontals, el nostre partit ha de saber realitzar els canvis i ajustaments necessaris per esdevenir una organització més transparent, més democràtica i més participativa. Això vol dir millorar els mecanismes de presa de decisions interns, fent-los més participatius als afiliats i afiliades i més atractius portes enfora, i establir obligatòriament el sistema de primàries per escollir els nostres càrrecs públics.

La exemplaritat de les nostres conductes, el valor de les nostres idees, l'encert de les nostres propostes polítiques i la renovació dels nostres missatges, han de ser la base que possibiliti aquesta nova entesa entre el partit i la societat. Nosaltres hem d'esdevenir un altre cop un instrument útil d'emancipació i progrés per la societat catalana, que ha de veure en nosaltres el mirall on projectar i reflectir les seves ambicions i les seves inquietuds.

La nostra primera prioritat serà la revisió de la nostra relació amb el PSOE, entenent que el nostre projecte econòmic, polític i social s'ha de compartir amb el socialisme espanyol i europeu. L'espai de col·laboració entre les dues formacions és avui ampli, però nosaltres haurem de veure com fer avançar una política compartida que es marqui l'horitzó d'un estat plurinacional, plurilingüístic i pluricultural. El nostre compromís federalista és sòlid i irrenunciable, però el nostre partit ha de saber trobar el seu propi espai per generar política a Catalunya. Únicament així el nostre projecte nacional, compartit per la societat catalana, serà útil per evitar la ruptura amb Espanya i sòlid en la defensa dels nostres interessos com a nació.

El primer repte serà recuperar la nostra credibilitat política de cara a les properes eleccions autonòmiques. Per això és imprescindible acordar la realització d'eleccions primàries per escollir el nostre candidat o candidata a presidir el govern de la Generalitat.

Hem de ser capaços d' establir un procés obert i participatiu, radicalment transparent i democràtic, obert a tota la ciutadania i que ens permeti traçar un nou llaç de confiança i credibilitat amb la societat. Això també ens ha de permetre ampliar el nostre suport de cara a les properes eleccions municipals.

Ara convé més que mai, expressar en aquest moment complicat a on la nostra credibilitat i confiança esta danyada, com des de l' esforç comú, articulat en el sentit integrador de les propostes a portar a terme inspirades en els principis i valors històrics que determinen la nostra acció política fonamentades en la defensa de la llibertat, la justícia i la solidaritat, contribuïm tots junts, a plantejar, debatre, compartir, i lluitar per la defensa d' aquestes noves propostes que ens permetrà obrir un nou temps i conformar un nou protagonisme social i polític en la Catalunya del futur.

Desembre, 2011.